

UDGIFTS- ANALYSE

18. august

2020

RESUME:

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland besluttede i 2016, på baggrund af en KKR anbefaling, at der skulle udmøntes en udgiftsreduktion på 5 pct. fra 2016 til 2020 for de 1.516 borgere, der var visiteret til et tilbud i regi af Nordjysk Socialaftale.

Med udgiftsanalysen 2020 fremgår det, at kommunerne og regionen samlet set har opnået en udgiftsreduktion på 6,1 pct., svarende til en samlet besparelse på 4,0 mio. kr. pr. måned (januar 2016 vs. januar 2020). Hvis januar er repræsentativ for de øvrige måneder, vil det give en årlig besparelse på ca. 48 mio. kr. for de borgere som indgår i analysen.

Udgiftsanalysen omhandler kun de borgere, som havde en socialaftaleindsats i januar 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020, hvormed Udgiftsanalysen 2020 kun bør ses som en retningspil for, hvordan udgiftsudviklingen har været for borgere i Nordjylland, der modtager en socialaftaleindsats. Hen over årene er flere borgere faldet ud af analysen, hvorfor Udgiftsanalysen for 2020 omhandler 890 borgere.

Det betyder, at den indsats som myndighed og driftsherre har lavet ift. de 626 borgere, som ikke længere er omfattet af analysen ikke indregnes i analysen, hvorfor den reelle udgiftsreduktion må antages at være væsentlig højere.

Analysen baserer sig på en sammenligning af de samlede udgifter pr. borger i januar 2016 med de samlede udgifter pr. borger i januar 2020.

Udgiftsanalysen kan *ikke* påvise om besparelsen er sket gennem lavere takster eller gennem ændringer i borgernes ydelser.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
1.1 Borgercases	4
2. Monitorering	5
2.1 Metode og afgrænsninger	5
3. Analyse	6
3.1 Borgere i udgiftsanalysen	6
3.2 Samlet udvikling i myndighedsudgifterne	9
3.3 Samlet udgiftsudvikling i forhold til tilbudstype.....	10
3.4 Samlet udvikling i udgifter fordelt efter driftsherre	12
3.5 Udgiftsudvikling for borgerne – opgjort efter procentvis udvikling.....	13
Bilag 1 Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune.....	14

1. Indledning

Det specialiserede socialområde dækker over mange forskellige borgere med meget forskelligt støttebehov, hvilket kan være svært at udgiftsstyre. Det gælder særligt for indsatser, hvor forhandlingen om borgerens takster og ydelser sker med en ekstern samarbejdspartner, fx en anden kommune, regionen eller et privat tilbud.

Med Nordjysk Socialaftale samarbejder kommunerne i Nordjylland og Region Nordjylland med hinanden om de mest specialiserede tilbud – også kaldet socialaftaletilbud. Et socialaftaletilbud defineres ved, at tilbuddet i omfattende grad anvendes af andre kommuner end den kommunale eller regionale driftsherre. Socialaftaletilbud står for ca. 25 pct. af det samlede antal pladser på det specialiserede socialområde i Nordjylland. Hertil kommer de private pladser, samt de tilbud, der kun er til kommunens egne borgere.

Med Rammeaftalen 2017 blev det besluttet, at der skal udmøntes en udgiftsreduktion på borgere i socialaftaletilbud på 5 pct. i 2020 ift. 2016 niveau ved en løbende indfasning. Udgiftsreduktionen skal ske delvis gennem takstreduktioner og delvis gennem en dialogbaseret tilgang, jf. tabel 1.

Tabel 1. Udgiftsreduktion på socialaftaleområdet 2017-2020

	2017	2018	2019	2020	I alt
Årlig udgiftsreduktion	2,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	5,0 %
- heraf generel takstreduktion	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	2,5 %
- heraf dialogbaseret tilgang	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	2,5 %

Takstreduktion:
Den enkelte driftsherre i Nordjylland skal reducere sit samlede takstberegningsgrundlag for socialaftaletilbud

Dialogbaseret tilgang:
Myndighedskommunen og driftsherren skal gennem dialog sikre en direkte udgiftsreduktion for myndighedskommunens udgifter til borgere i socialaftaletilbud, fx ved en mere målrettet visitering og revisitering.

I efteråret 2019 fremviste alle de nordjyske kommuner og Region Nordjylland hver en samlet takstreduktion for deres socialaftaletilbud i 2020 på minimum 2,5 pct. Det skal bemærkes, at takstreduktionen beregnes på det overordnede niveau, hvorfor det er muligt at enkelte tilbud har oplevet store takstreduktioner, mens andre ikke har. Takstreduktionerne vil derfor kunne ramme køberkommunerne forskelligt alt efter, hvilke typer af pladser den enkelte kommune køber. Da nærværende udgiftsanalyse kun omhandler et udsnit af de borgere, som er visiteret til et socialaftaletilbud, er det endvidere ikke muligt at sige, hvilken betydning takstreduktionerne har haft på den samlede udgiftsreduktion for analysens 885 borgere.

Foruden takstreduktioner ønskede KKR, at kommunerne skal have et større fokus på det løbende myndighedsarbejde i forhold visitering og revisitering. Tidligere takstanalyser har vist, at de nordjyske kommuner for udvalgte målgrupper havde et højere takst- og serviceniveau end kommuner i resten af landet. Den samlede udgiftsreduktion skal derfor ske delvis gennem mere præcis visitering og delvis gennem generelle takstreduktioner.

Nærværende udgiftsanalyse ser på den samlede udgiftsudvikling opgjort efter myndighed, driftsherre og tilbudstype. Analysen kan derfor ikke belyse, hvor stor en andel af udgiftsudviklingen, der skyldes takstreduktioner og hvor stor en andel, der skyldes en mere præcis visitering.

1.1 Borgercases

Bag de mange tal er der mange borgere – 885 helt præcist. Udviklingen i udgiften til disse borgere kan have mange forskellige årsagsforklaringer. At en borger bliver dyrere eller billigere kan ikke alene tilskrives ændringer i taksterne, men i lige så høj grad en ændring i de indsatser borgeren visiteres til.

Nedenfor er lavet tre fiktive borgercases, der illustrerer, at udgiftsudviklingen *ikke* alene skyldes takstreduktioner eller takststigninger, men også kan være resultatet af en naturlig udvikling af borgerens handicap eller myndigheds fokus på borgerens indsatser. Ligeledes kan tekniske årsager ligge til grund for udgiftsudviklingen.

Pias støttebehov er blevet mindre – differentierede takster giver udgiftsreduktion

- På Pia's døgntilbud har man i samarbejde med Pia arbejdet målrettet med at løfte hendes evne til at mestre eget liv. Det går så godt, at Pia ikke længere har behov for den samme støtte, som hun plejede at have. På et opfølgingsmøde mellem døgntilbuddet, myndighed og Pia bliver de derfor enige om, at Pia skal gå ned i støtte. Da døgntilbuddet har differentierede ydelsespakker og takster sker der en revisitering, hvilket betyder, at myndighed skal betale mindre for døgnpladsen, så taksten svarer til de udgifter døgntilbuddet har for støtten, der gives til Pia. Udgiften til Pia er således resultatet af et målrettet pædagogisk arbejde samt en god dialog mellem myndighed og døgntilbuddet, og ikke et resultat af takstreduktioner.

Victors aflastningsbehov er blevet større

- Victor er en dreng med udviklingshæmning, som bor hjemme, men det senest år har fået aflastning hver 14. dag på et aflastningstilbud. Myndighed har i samarbejde med Victors forældre haft fokus på, at give så meget støtte som muligt i eget hjem. Desværre er Victors støttebehov større end foranstaltningerne i eget hjem kan håndtere. Der er derfor et ønske fra både myndighed og forældrene om, at Victor skal visiteres til endnu mere aflastning. Victor sættes derfor op til aflastning to gange i ugen. I udgiftsanalysen vil det have den konsekvens, at udgiften til Victor stiger markant, hvorved den enkelte myndighedskommune og den enkelte driftsherre vil opleve et fald i den samlede udgiftsreduktion. Dette sker uagtet, om taksten er steget eller faldet på aflastningstilbuddet, men er alene et resultat af et øget støttebehov til Victor.

Søren skifter tilbudstype og bliver dyrere

- Søren har svære psykiske problemer, og bor på et botilbud, som yder støtte til borgere med lettere socialpsykiatriske udfordringer. Sørens problemer er dog blevet så alvorlige, at kommunens myndighedsniveau har været ved at afsøge alternative muligheder, og er sammen med Søren blevet enige om, at han skal flyttes til et højere specialiseret botilbud i anden kommune, der har specialviden om borgere med svære socialpsykiatriske problemer, og hvor der er endnu større støtte og mulighed for skærmning. I og med at Sørens støttebehov er blevet større er udgifterne også steget. Myndighedsniveauet vurderer dog, at det nye tilbud matcher Sørens nuværende og fremtidige behov bedre, hvorfor han visiteres dertil. Da Sørens støttebehov er højere end gennemsnittet, vil flytningen betyde, at de kommune Søren tidligere boede i, vil opleve et fald i deres samlede gennemsnitsudgifter, mens den kommune Søren flytter til, omvendt vil opleve en stigning i de gennemsnitlige udgifter.

2. Monitorering

For at få et overblik over udviklingen af de samlede udgifter er der udarbejdet et monitoreringsværktøj, der en gang om året frem til og med 2020 ser på udviklingen for udgifterne til de nordjyske borgere i nordjyske socialaftaletilbud. Resultatet af monitoreringen er udfoldet i nærværende rapport.

2.1 Metode og afgrænsninger

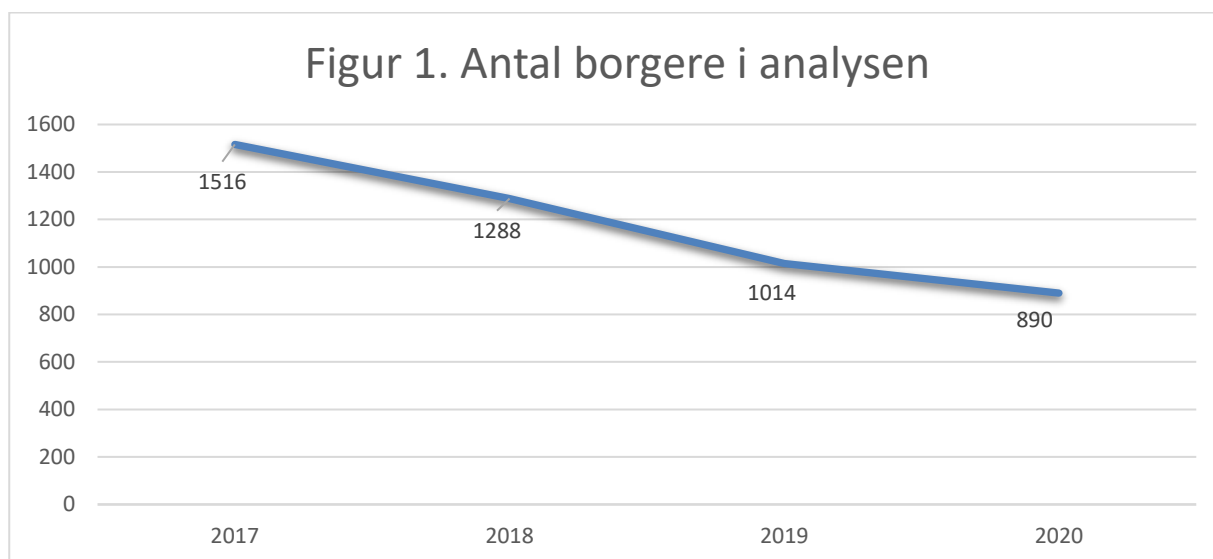
- Analysen omhandler kun socialaftaletilbud, hvorfor private tilbud og kommunale tilbud, der kun bruges af egne borgere, ikke indgår i analysen.
- Opgørelsen omhandler det antal borgere, som de nordjyske myndighedskommuner har visiteret til en socialaftaleindsats hos en nordjysk driftsherre.
- I analysen er kun medtaget de borgere, som fik en socialaftaleindsats i både januar 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020. Nye borgere vil således ikke indgå i analysen, ligesom borgere der kun fik et socialaftaletilbud i 2016, 2017, 2018 eller 2019 heller ikke vil indgå i analysen.
- Opgørelsen sammenligner udgifter til borgere i socialaftaletilbud i januar 2016 med udgifter til den samme borger i januar 2020. Opgørelsen kan således ikke give et fyldestgørende billede af den samlede udgiftsudvikling de seneste fem år.
- Hvis et tilbud udgår af socialaftalen, vil de borgere, som er visiteret hertil også udgå af analysen.
- Analysen ser ikke på de borgere, som har fået en ambulans konsultation, fx ved Taleinstituttet eller Institut for Syn og Hørelse.
- Myndigheds arbejde med mere præcis visitering vil ske løbende hen over året, hvorfor man ikke kan forvente, at alle justeringer er slået igennem i januar.
- 2016 er basisår, men er pl-reguleret med KL's pl-sats: (2016-2017: 2,0 pct., 2017-2018: 1,4 pct., 2018-2019: 1,6 pct. og 2019-2020: 2,3 pct.). Da pl-satserne fra tidligere efterreguleres i de efterfølgende år, vil pl-taksterne være anderledes end sidste års udgiftsanalyser.
- Analysen har set på følgende socialaftaleindsatser
 - SEL § 103 Beskyttet beskæftigelse (voksne)
 - SEL § 104 – Aktivitets- og samværstilbud (voksne)
 - ABL § 105 – Bolig i botilbudslignende omgivelser (voksne)
 - SEL § 107 – Midlertidige botilbud (voksne)
 - SEL § 108 – Længerevarende botilbud (voksne)
 - SEL § 32 Særlige dagtilbud (børn og unge)
 - SEL § 66, stk. 1 – Anbringelses- og døgntilbud (børn og unge)
 - I analysen opdeles borgere efter:
 - Aflastning
 - Døgnpladser

3. Analyse

Analysen giver først et kort overblik over antal borgere i socialaftaletilbud i 2016 og 2020. I de efterfølgende afsnit udfoldes udgiftsudviklingen opgjort efter myndighed, driftsherre og for de enkelte typer af tilbud. Opgørelsen er på kommuneniveau.

3.1 Borgere i udgiftsanalysen

Udgangspunktet for nærværende analyse er de borgere, de nordjyske myndighedskommuner har haft i de nordjyske socialaftaletilbud i januar 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020. Analysen sammenligner socialaftaleudgifterne til denne borgergruppe i januar 2016 med januar 2020.

Det store fald i antal borgere, som er omfattet af analysen skyldes oftest, at borgeren er blevet visiteret til et andet tilbud. Dette kan eksempelvis være, hvis borgerens funktionsniveau er blevet bedre grundet den pædagogiske indsats, hvorfor borgeren er visiteret til et tilbud, som ikke er omfattet af Nordjysk Socialaftale. Den samlede population for analysen vil derfor naturligt blive mindre år efter år, *jf. figur 1*. Der er således 890 borgere, der indgår i analysen for 2020.

Tabel 1. Antal borgere der indgår i analysen fordelt efter myndighedskommune

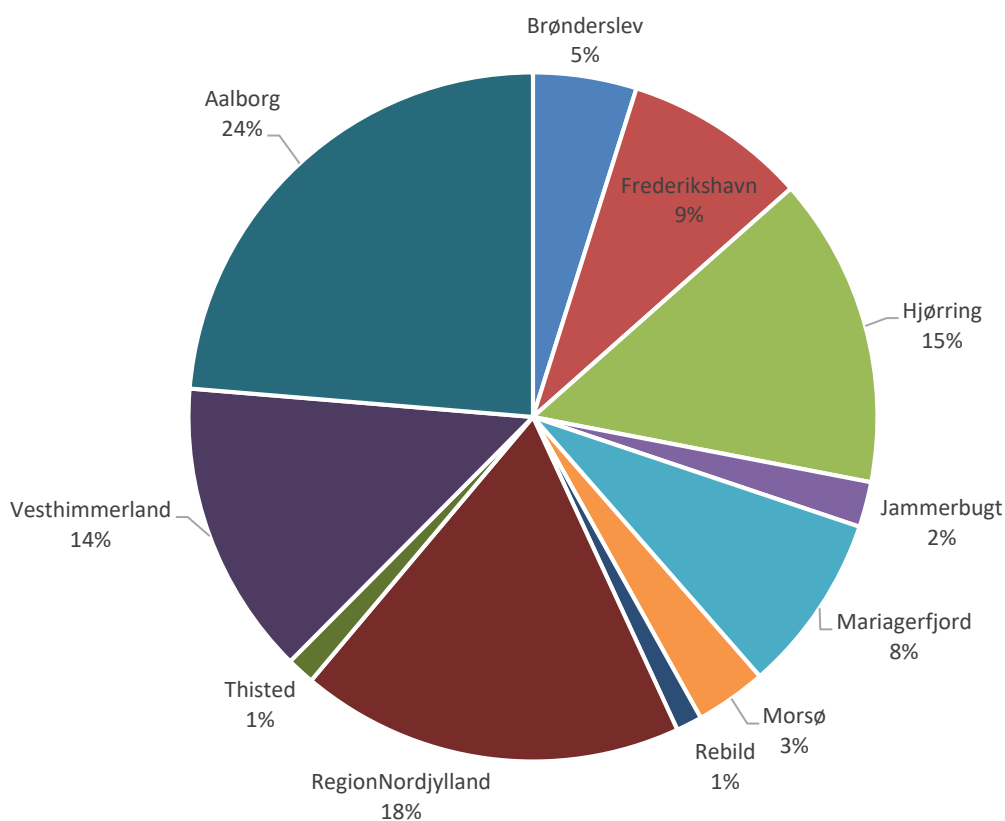
Myndighedskommune	Antal borgere i socialaftaletilbud	Heraf visiteret til en anden kommune/Region Nordjylland i 2020	Pct. andel i anden kommune/Region Nordjylland
Brønderslev	54	30	55,6%
Frederikshavn	105	46	43,8%
Hjørring	184	64	34,8%
Jammerbugt	64	50	78,1%
Læsø	5	5	100,0%
Mariagerfjord	84	31	36,9%
Morsø	54	21	38,9%
Rebild	40	32	80,0%
Thisted	21	10	47,6%
Vesthimmerland	103	19	18,4%
Aalborg	176	63	35,8%
Samlet	890	371	41,7%

Der er stor forskel på, hvor mange borgere hver enkelt kommune har med i analysen. Det kan skyldes flere faktorer:

- Hvor stor en andel af en kommunes tilbud, der indgår i socialaftalen.
- Hvis kommunen primært benytter egne tilbud, der ikke er en del af socialaftalen, vil de have færre borgere med i analysen.
- Hvis kommunen benytter private tilbud eller tilbud i andre regioner, vil kommunen have færre borgere med i analysen.
- Da analysen omhandler borgere, der har fået et socialaftaletilbud i 2016-2020, kan det betyde, at de kommuner, som har udskiftning i borgere på deres tilbud, vil opleve et fald i antal borgere i analysen.

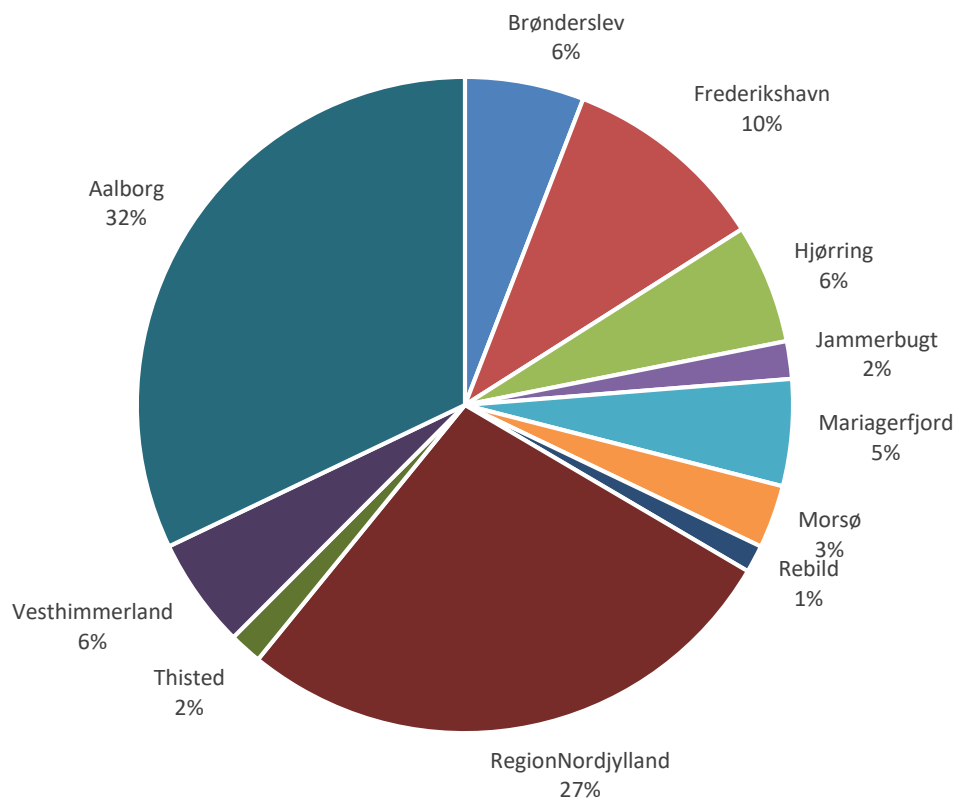
Der er endvidere forskel på, om volumen baseres på antal pladser eller på de samlede udgifter. De kommuner, som sælger forholdsmæssigt mange dagstilbudspladser (som er billigere end døgnpladser), vil stå for en mindre andel, hvis opgørelsen baseres på de samlede udgifter end, hvis opgørelsen alene ser på antallet af pladser, jf. Vesthimmerland og Hjørring Kommuner.

Figur 2. Indsatser fordelt pr. driftsherre i 2020

Note. Læsø fremgår ikke af figuren, da kommunen ikke driver socialaftaletilbud

Figur 3. Samlede udgifter fordelt pr. driftsherre i 2020

Note. Læsø fremgår ikke af figuren, da kommunen ikke driver socialaftaletilbud

3.2 Samlet udvikling i myndighedsudgifterne

Kommunerne har haft en samlet reduktion i myndighedsudgifterne på analysens 890 borgere på 6,0 pct., svarende til en samlet besparelse på 4,0 mio. kr. i perioden januar 2016 til januar 2020, jf. tabel 2.

Januar er udtaget som stikprøve, hvorfor analysen ikke dokumenterer den nøjagtige besparelse, men hvis besparelsen for januar er repræsentativ for årets øvrige måneder, har udgiftsreduktionen givet en besparelse på ca. 47 mio. kr. om året – alene for de borgere, som er medtaget i analysen. Analysen fortæller således ikke noget om eventuelle reduktioner eller stigninger for kommunens øvrige borgere, som er visiteret til et socialaftaletilbud, interne tilbud, private tilbud eller tilbud uden for regionen.

Tabel 2. Samlet udvikling i myndighedsudgifter til borgere i socialaftaletilbud

Kommune	Samlet antal borgere i socialaftaletilbud	2016		2020		% -vis udvikling
		Samlede udgifter i januar (2020 pl)	Gns. udgift pr. borger i januar (2020 pl)	Samlede udgifter i januar (2020 pl)	Gns. udgift pr. borger i januar (2020 pl)	
Brønderslev	54	4.583.838	84.886	4.652.217	86.152	1,5%
Frederikshavn	105	9.835.579	93.672	9.112.332	86.784	-7,4%
Hjørring	184	10.467.782	56.890	9.849.945	53.532	-5,9%
Jammerbugt	64	4.069.286	63.583	3.898.324	60.911	-4,2%
Læsø	5	410.660	82.132	340.210	68.042	-17,2%
Mariagerfjord	84	5.091.054	60.608	5.003.155	59.561	-1,7%
Morsø	54	3.546.084	65.668	3.467.009	64.204	-2,2%
Rebild	40	2.916.713	72.918	2.740.997	68.525	-6,0%
Thisted	21	1.727.070	82.241	1.642.270	78.203	-4,9%
Vesthimmerland	103	4.614.180	44.798	4.225.483	41.024	-8,4%
Aalborg	176	18.121.786	101.239	16.435.816	91.820	-9,3%
Samlet	890	65.384.031	73.465	61.367.757	68.953	-6,1%

Tabel 2 har fokus på myndighedsudgifterne, hvilket kan afspejle flere faktorer – lige fra takstreduktioner til revisitering grundet borgeren har fået et mindre støttebehov eller der er sket en afklaring af, hvad borgeren bør have af støtte.

I tabel 2 fremgår det, at den gennemsnitlige udgift pr. borger i januar måned er meget forskellig fra kommune til kommune. Dette betyder ikke, at nogle kommuner visiterer ud fra et meget højere serviceniveau, men kan skyldes, at der kan være stor forskel på, hvilke borgere de enkelte kommuner har med i analysen.

For kommuner med lave gennemsnitlige udgifter pr. borger kan det skyldes at man i høj grad anvender dagstilbud, der er med i Socialaftalen, mens andre kommuner i højere grad visiterer til dagstilbud, der ikke indgår i Socialaftalen og derfor primært bruger socialaftalepladser når det gælder døgnpladser. Endvidere kan der være forskel på, hvor meget den enkelte kommune køber højtspecialiserede (og dyre) indsatser i socialaftalen eller om kommunen køber indsatser uden for regionen eller benytter individuelle indsatser i egen kommune.

Tabellen er endvidere et godt eksempel på udfordringerne ved at sammenligne udgifter ved hjælp af stikprøver i to måneder. For nogle kommuner kan januar 2016 have været en ekstraordinær billig måned, mens den for andre kan have været en ekstraordinær dyr måned, hvorfor den enkelte kommune vil opleve et helt naturligt fald/stigning.

3.3 Samlet udgiftsudvikling i forhold til tilbudstype

Fordeles udgifterne efter paragraffer er det tydeligt, at borgere visiteret til egen bolig i botilbudslignende omgivelser (ABL § 105) udgør langt den største udgiftspost, *jf. tabel 3*. Med lige over 35 mio. kr. i 2020 udgør indsatsen lidt over halvdelen af de samlede udgifter til rammeaftaleindsatser for den borgergruppe analysen omhandler.

Tabel 3. Udgifter fordelt efter paragraffer

Paragraf	2016			2020			% -vise ændring
	Samlet antal borgere i socialaftal etilbud	Samlede udgifter i januar (2018 niveau)	Månedlig gns. udgift pr. borger	Samlet antal borgere i driftsherres tilbud	Samlede udgifter i januar 2018	Månedlig gns. udgift pr. borger	
SEL § 103	104	1.100.907	10.586	102	1.017.619	9.977	-5,8%
SEL § 104	196	4.165.483	21.252	190	2.724.751	14.341	-32,5%
ABL § 105	421	34.989.592	83.111	452	35.309.190	78.118	-6,0%
SEL § 107	51	4.533.911	88.900	49	3.750.982	76.551	-13,9%
SEL § 108	126	12.698.325	100.780	114	11.377.011	99.798	-1,0%
SEL § 32	4	155.627	38.907	5	182.046	36.409	-6,4%
SEL § 66, stk. 1 - aflastning	47	1.527.112	32.492	39	1.308.227	33.544	3,2%
SEL § 66, stk. 1 - døgn	45	6.213.074	138.068	42	5.614.851	133.687	-3,2%
Samlet	994	65.384.031	65.779	993	61.284.677	61.717	-6,2%

Tabel 3 viser antal indsatser, hvorfor en borger godt kan tælle med flere gange i opgørelsen. Fx hvis en borger både er visiteret til dagtilbud og et botilbud.

Hvis man grupperer indsatser ift. voksne/børn og dag/døgn, så har udviklingen for borgergruppen været følgende:

- Dagtilbud til voksne (SEL §103, SEL §104): Samlet udgiftsudvikling = -27,0 pct.
- Døgntilbud til voksne (ABL §105, SEL §107, SEL §108): Samlet udgiftsudvikling = -6,1 pct.
- Dagtilbud til børn (SEL §32): Samlet udgiftsudvikling = -6,4 pct.
- Døgntilbud (inkl. aflastning) til børn (SEL §66, stk. 1): Samlet udgiftsudvikling = 1,6 pct.

Den samlede udgift er blevet reduceret for alle tilbudstyper på nær aflastningspladserne. Dette skyldes formodentligt, at de nordjyske kommuner har ladet sig inspirere af "Sverige-modellen", hvor der er et stort fokus på at holde barnet tæt på eget netværk og således starter ud med mindre aflastning. Gennem hyppig opfølgning tages der stilling til, om barnet har behov for yderligere aflastning. Da analysen ikke ser på nye borgere, men kun har de borgere med, som har fået en indsats i alle fem år (2016-2020), så er der en naturlig stigning i antallet af aflastningsdage, og dermed en stigning i den samlede udgift til området.

Men ser man på taksten for det enkelte aflastningsdøgn, så viser tabel 4, at der ikke er sket en nævneværdig stigning i taksten for aflastningspladser.

Tabel 4. Udvikling i antal døgn og udgifter til borgere i aflastning

SEL § 66, stk. 1 nr. 6	2016	2020	Forskel 2016-2020	Stigning/fald i procent
Samlet antal døgn pr. måned	303	327	23	7,7%
Antal borgere	39	39	0	0,0%
Gennemsnitligt døgn pr. borger	7,8	8,4	0,6	7,7%
Samlede udgift	1.209.753 kr.	1.308.227 kr.	98.473 kr.	8,1%
Udgift pr. døgn	3.987 kr.	4.002 kr.	15 kr.	0,4%
Gennemsnitlig udgift pr. borger	31.019 kr.	33.544 kr.	2.525 kr.	8,1%

Tabel 4 viser, at der er 39 børn med i analysen, som er visiteret til aflastning efter §66 stk. 1. nr. 6. Som tidligere beskrevet har udgiftsanalyserne i de foregående år inkluderet flere børn, som har været visiteret til aflastning. Flere af disse er med tiden blevet revideret til andre indsatser, fx døgn eller indsats i et tilbud, som ikke er omfattet af Socialaftalen (og dermed uden for analysens scope).

De 39 børn, som stadig er med i analysen, er samlet set blevet visiteret til 23 timer mere i måneden, hvilket svarer til ca. 0,6 døgn pr. barn. Det har betydet, at udgiften til aflastningen er steget med 8,1 pct., hvilket påvirker det samlede resultat for både den enkelte myndighedskommune og den enkelte driftsherre.

Stigningen i udgiften for borgere i aflastning skyldes dog primært antallet af visiterede døgn, da man kan se i tabellen, at udgiften pr. døgn stort set er identisk fra 2016 til 2020. Udgiften er således kun steget med 15 kr. i døgnnet, svarende til 0,4 pct.

3.4 Samlet udvikling i udgifter fordelt efter driftsherre

Der har samlet været en udgiftsreduktion fra januar 2016 til januar 2020 for de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, jf. tabel 5.

Det er dog ikke muligt at påvise, hvad der er årsag til udgiftsudviklingen for den enkelte driftsherre. Det kan både skyldes takstreduktioner samt ændring i visiterede ydelser. Revisiteringen af ydelser kan være på baggrund af en mere præcis visitering ligesom det kan skyldes, at borgeren har fået et mindre/større støttebehov, jf. borgercasene.

Opgørelsen viser den samlede reduktion for driftskommunen, hvorved det ikke kan læses om reduktionerne primært er sket for egne borgere eller for de andre kommuner.

Tabel 5. Antal udgifter fordelt efter driftsherrer

Driftsherre	2016			2020			%vise ændring
	Samlet antal borgere i driftsherres tilbud	Samlede udgifter i januar (2020 pl)	Vægtet gns. udgift pr. indsats (2020 pl)	Samlet antal borgere i driftsherres tilbud	Samlede udgifter i januar (2020 pl)	Vægtet gns. udgift pr. indsats (2020 pl)	
Brønderslev	47	3.491.574	74.289	47	3.582.381	76.221	2,6%
Frederikshavn	69	6.886.936	99.811	69	6.181.234	89.583	-10,2%
Hjørring	125	3.491.546	27.932	126	3.590.717	28.498	2,0%
Jammerbugt	22	1.212.827	55.129	21	1.131.302	53.872	-2,3%
Mariagerfjord	69	3.333.075	48.305	68	3.208.511	47.184	-2,3%
Morsø	31	1.824.417	58.852	33	1.901.345	57.617	-2,1%
Rebild	13	848.574	65.275	12	827.527	68.961	5,6%
Region Nordjylland	172	17.418.606	101.271	167	16.684.166	99.905	-1,3%
Thisted	15	1.259.288	83.953	13	981.727	75.517	-10,0%
Vesthimmerland	110	3.553.064	32.301	109	3.316.392	30.426	-5,8%
Aalborg	222	22.064.124	99.388	220	19.589.633	89.044	-10,4%
Samlet	895	65.384.031	73.055	885	60.994.935	68.921	-5,7%

* Tre driftsherrer har borgere, som er visiteret til aflastning, hvilket giver en skævvridning ift. udgiftsudviklingen, jf. afsnit 3.3. Renses der får de borgere, som er visiteret til aflastning, ender de tre driftsherre med følgende resultater: Rebild (-3,5 pct.), Region Nordjylland (-4,7 pct.) og Aalborg (-12,8 pct.).

Som tidligere bemærket vil driftsherrer, som lykkes særligt godt med deres borgere, hvorfor de visiteres til andre indsatsler ikke få kredit for de udgiftsreduktioner dette har medført. Foruden ovenstående borgere er der således 600 borgere, hvor analysen ikke beregner effekten af den enkelte indsats.

Det skal endvidere bemærkes, at hvis en borger er flyttet mellem to driftsherrer fra 2016 til 2020 kan det have medført en kunstig udgiftsudvikling for begge driftsherre, da udgiftsudviklingen beregnes ud fra et vægtet gennemsnit. Det betyder, at hvis en dyr borger fraflytter en driftsherre vil denne således opleve et fald i det vægtede gennemsnit pr. indsats. Ligeledes vil en kommune, som modtager en ny og væsentlig dyrere borger opleve en stigning i den vægtede gennemsnitsudgift pr. borger.

3.5 Udgiftsudvikling for borgerne - opgjort efter procentvis udvikling

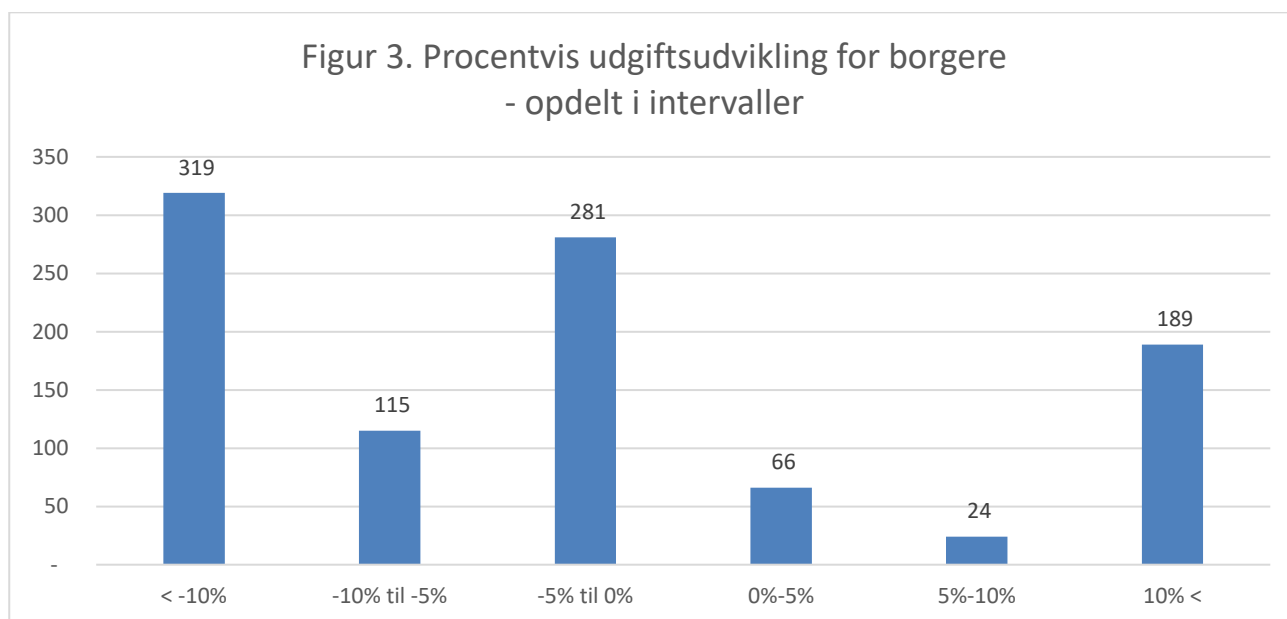
Analysen har indtil nu vist den samlede udgiftsudvikling fordelt på myndighed, tilbudstype og driftsherre. Den procentvise udgiftsudvikling er således et udtryk for den gennemsnitlige udvikling for en myndighed/driftsherres borger. I og med at fokus er på den gennemsnitlige udvikling giver analysen desværre ikke en indikation af, hvor stor en andel af borgerne, hvor det faktisk er lykkedes at drive udgifterne ned. En enkelt dyr borger vil således kunne skævvride billedet for en enkelt myndighed eller driftsherre.

I et forsøg på at illustrere, hvor mange af de 994 indsatser, hvor myndighed og driftsherre er lykkedes med at drive udgiften ned er der i figur 3 en opdeling i, hvor mange indsatser, hvor der er sket en udgiftsreduktion og hvor mange, hvor der er sket en udgiftsstigning.

I figur 3 fremgår det, at der er sket en udgiftsreduktion på 10 pct. eller mere for mere end hver tredje indsats (32 pct.) Dertil har der været en udgiftsreduktion på mindre end 10 pct. for yderligere en tredjedel, hvormed der er sket en udgiftsreduktion for 715 ud af 994 indsatser, hvilket svarer til 72. pct. af alle borgerne.

Man kan ikke præcist sige, hvad der årsagen til at udgiften til en borger stiger/falder. Det kan både skyldes takstændringer samt en revisitering. I de fleste tilfælde kan man som udgangspunkt antage, at når der sker en ændring (stigning/fald) på over fem procent, så har der været tale om en revisitering. Der kan også have været sket en revisitering, hvis udgiftsændringen er mindre end fem procent, mens det vil være meget få steder, at en takstændring alene vil kunne bære en ændring på over fem procent.

For en kommuneopdelt oversigt over udviklingen af udgiften til den enkelte borger henvises der til bilag 1.

Udgiftsreduktion

Udgiftsstigning

Bilag 1 Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune

I tabel 6 er det muligt at se, hvor mange indsatser i hver kommune, hvor der er sket en udgiftsreduktion og hvor mange, hvor der har sket en udgiftsstigning.

Tabel 6 er opgjort efter myndighedskommune, og kan derfor *ikke* sige noget om takstudviklingen for den enkelte kommune.

Tabel 6. Udgiftsudvikling af borgerne opgjort efter kommune – opdelt i intervaller

Myndigheds-kommune	Mindre end -10%		-10% til -5%		-5% til 0%		0% til 5%		5% til 10%		Større end 10%	
	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel	Antal borgere	%-vis andel
Brønderslev	16	27%	8	13%	17	28%	7	12%	4	7%	8	13%
Frederikshavn	44	36%	18	15%	25	20%	6	5%	2	2%	28	23%
Hjørring	98	48%	19	9%	20	10%	6	3%	3	1%	60	29%
Jammerbugt	19	28%	11	16%	25	36%	3	4%	2	3%	9	13%
Læsø	2	33%	1	17%	2	33%	1	17%	0	0%	0	0%
Mariagerfjord	35	33%	8	8%	17	16%	22	21%	1	1%	22	21%
Morsø	8	15%	3	5%	36	65%	1	2%	1	2%	6	11%
Rebild	9	23%	5	13%	10	25%	2	5%	6	15%	8	20%
Thisted	4	19%	1	5%	11	52%	3	14%	0	0%	2	10%
Vesthimmerland	15	12%	22	17%	83	64%	2	2%	1	1%	7	5%
Aalborg	69	39%	19	11%	35	20%	13	7%	4	2%	39	22%
Samlet	319	32%	115	12%	281	28%	66	7%	24	2%	189	19%